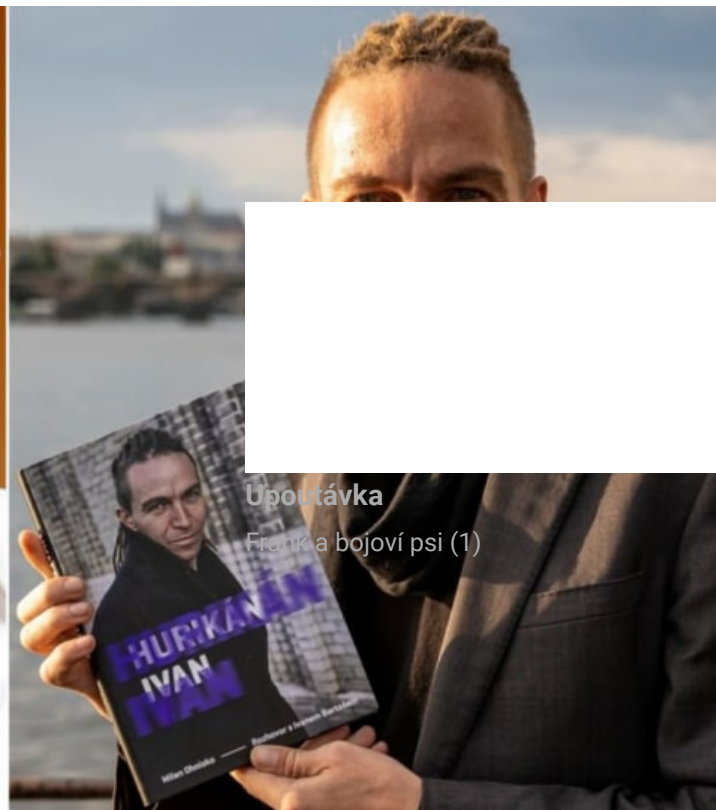

3 důvody, proč volíme špatně: Jací politici mají navrch a proč?

Zvolíte si svého kandidáta ve volbách a pak se několik let smutně díváte, jak neplní předložené sliby? To je nejen častá realita, ale i fenomén, jemuž se skoro nejde vyhnout.

Letošní volby budou mimo jiné soubojem Andreje Babiše a Ivana Bartoše (ilustrační foto)

profimedia.cz

Reputace politiků je na tom dlouhodobě poměrně bídě. Často slyšíme mlhavé výkřiky ohledně klesající kvality naší (a koneckonců i světové) politické reprezentace. Jenže je tomu skutečně tak? Obecně máme tendenci vidět minulost v lepším světle nežli přítomnost zcela v duchu hesla „dobře už bylo“. I tento přístup je však součástí nepříjemného balíčku kognitivních zkreslení, jež nás ve výběru ideálních politických zástupců značně limitují. Podívejme se na tři zásadní chyby v myšlení, kvůli nimž volíme ty, které nakonec v parlamentu vidět ani nechceme.

1. Sebejistota táhne

Už v minulosti jsme psali o **Dunning-Krugerově efektu**, podle něhož naše sebejistota klesá s tím, jak danému tématu rozumíme. Ono sokratovské zpochybnění „vím, že nic nevím“, jež plyne z dostatečně hlubokého porozumění tématu, přece jen není příliš atraktivní. Jistě jste sami zažili, že jakmile do nějaké oblasti proniknete, začnete objevovat, jak hluboko tahle králičí nora vede a že prvotní dojem o našich znalostech byl pouze iluzí.

reklama

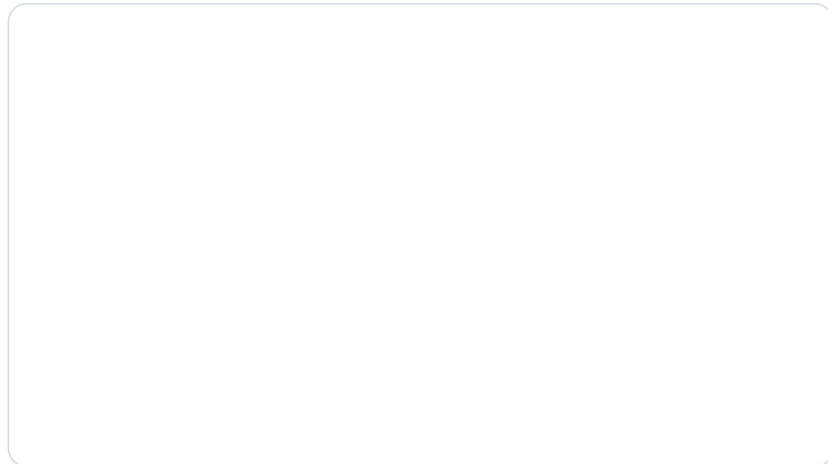

Saurav Purohit
@SauravPurohit4

The Dunning Kruger's Effect :

Moral : Consistency is the Key ⚡

8:37 dop. · 5. 9. 2021

♡ 9 💬 ↗ Sdílet tento Tweet

[Tweetnout odpověď](#)

Na druhou stranu však řada studií dokázala, že sebejistota je mnohem atraktivnější nežli pochybování a váhavost. Ať se jedná o svědka u soudu, prodejce realit či aut anebo rovnou politika – čím suverénněji působí, tím spíše mu uvěříme. Podle Dunning-Krugerova efektu však s vyšší sebejistotou bývá spojena i nižší inteligence, jelikož adekvátní ohodnocení svých schopností přece jen určitou mentální kapacitu vyžaduje. Zkrátka ten, kdo hodně hlasitě a sebejistě křičí, nejspíše není tím, koho bychom měli volit – jenže pravděpodobně budeme.

2. Síla zjednodušení

Se sebejistotou souvisí i zjednodušování, na které rovněž slyšíme až příliš snadno. Většina z nás je ráda, když za sebou vidí kus odvedené práce – aktivní ovlivňování světa okolo nás je dostatečně silnou motivací k tomu, abychom dělali i činnosti, jež nám nejsou příjemné; a totéž očekáváme od námi volených zástupců.

Korporátní orientace na měřitelné cíle je atraktivní, vždyť každý z nás chce, aby politici za „naše“ peníze pilně pracovali, měli výsledky a nikoli jen naprázdno mluvili. Fakt, že většinu složitějších rozhodnutí je potřeba promyslet a projednat s ostatními, je v předvolebním shonu snadno odsunut na vedlejší kolej. Chceme výsledky a chceme je hned – komu se podaří složitá a vrstevnatá témata zbanalizovat do třeba jednoho měřitelného výstupu, má nakročeno k zisku mnoha hlasů; bez ohledu na to, zdali má takto zjednodušený závěr vůbec něco společného s původním problémem.

Proč tak často volíme špatně?

3. Jeden z nás

Máme také tendenci fandit těm, které považujeme za „jedny z nás“. Každý by rád volil takového zastupitele, s nímž by bylo **příjemné jít na pivo**; zato na přemoudřelého elitáře, který nerozumí našim problémům a nedejbože se nad nás povyšuje, není nikdo zvědavý. Preference lidí z podobné skupiny, jako je ta naše (ať už z hlediska socioekonomického statutu, zájmů či třeba způsobu vyjadřování), souvisí s naší vlastní potřebou být přijati – pokud se do vrcholných funkcí může dostat někdo, kdo je nám alespoň v něčem podobný, je tím náš způsob života do značné míry legitimizován. A to vůbec není málo.

Lidovost a vytváření dojmu, že daný politik je skvělým hospodským bavičem, však neříká nic o jeho schopnosti řešit komplikované otázky, vyjednávat s jinými politiky či pronikat do komplexních problémů, v nichž bolestně chybí jednoznačně správné řešení. Jenže přesně o tom všem politika bohužel je. Dokud nás budou ovládat předsudky a zkratkovité myšlení, velcí volit politiky, vedle nichž se nebudeme cítit méněcenně, nemá smysl si stěžovat na neuspokojivé výsledky voleb. Funkční demokracie totiž začíná u každého z nás.

reklama

Co ovlivňuje výběr správného šroubovacího bitu? Pomůžeme vám s výběrem.

Český vynález na erekci - za pár minut zpět v akci.
Doplňěk stravy pro návrat